

HPV sweden

human powered vehicles

föreningen för muskeldrivna fordon

2009-02-19

Vägverket
Generaldirektören
781 87 Borlänge

Sommarcykelvägar

HPVS har erfarit att Vägverket överväger att införa en ny vägtyp i sin produktkatalog, så kallade sommarcykelvägar. Det tidigare namnet cykelstigar anger vad det handlar om: enklare cykelvägar, belagda med grus eller liknande i stället för asfalt. De kommer inte att snöröjas, bland annat därför att vägkroppen inte ska behöva klara snöröjningsfordon, därav det nya namnet sommarcykelväg.

HPVS vill avråda Vägverket från att etablera denna primitiva vägtyp i produktkatalogen. Konceptet går tvärs emot den satsning på bättre cykelinfrastruktur för ökad cykling som regering och riksdag aviserat i inriktningsbeslutet från i höstas ”Framtidens resor och transporter – infrastruktur för hållbar tillväxt”.

Skälen är följande.

För det första är cykeln, som bekant, ett relativt instabilt fordon, mycket känsligt för underlaget. Omkullkörningar är därför vanliga och leder ofta till svåra personskador, ibland dödliga. Antalsmässigt handlar det om 3 000 cyklister årligen som skadar sig så pass allvarligt i vanliga, banala omkullkörningar att *sluten sjukhusvård* behövs.¹

Det är underlagets kvalitet som spelar den avgörande rollen för omkullkörningsrisken. Enligt svenska data är den generella olycksrisken på grusvägar ca 60-70 procent högre än på motsvarande asfaltvägar. Med tanke på att dessa data i huvudsak gäller fyrhjuliga motorfordon med en helt annan stabilitet än tvåhjulingar, torde *cykelriskerna på grus vara minst dubbelt så stora* som på asfalt, sannolikt betydligt större.²

Så pass skadeexponerade trafikanter som cyklister ska förstås inte erbjudas grus. De bör få säkrast möjliga underlag, alltså asfalt med hög och pålitlig friktion.

¹ Bearbetning av patientstatistik för 1988-2001 avseende trafikskadade. VTI notat 8-2004. Av de årligen 13 000 trafikanter som skrivs in för slutenvård till följd av trafikolycka, är inemot en fjärdedel cyklister som kört omkull i singelolycka utan att något motorfordon varit inblandat, alltså omkring 3 000 personer.

² Ytbehandling av grusvägar. Trafik- och friktionsstudier. VTI rapport 119, Linköping 1977.

För det andra kommer sommarcykelvägarna som nämnts inte att halkbekämpas. En del cyklister kommer ändå att fortsätta att använda vägarna vintertid. Hur tar väghållaren då ansvar för deras säkerhet? Eller får de skylla sig själva? Som bekant är singelolycksriskerna i halt väglag extremt höga.³

HPVS hoppas därför att Vägverket i omsorg om cyklisters säkerhet avstår från att införa begreppet i sin produktkatalog.

För HPVS

Claes Unge
Ordförande HPVS
claes.unge@telia.com
08-644 45 62
0708-949162

HPV Sweden är en riksomfattande sammanslutning för att främja intresset för muskeldrivna fordon (www.liggister.org).

³ Fotgängares och cyklisters singelolyckor. VTI Meddelande 799, Linköping 1996.